

Podsumowanie filmu „Interwencje psychospołeczne”

Podejmowanie przez osoby z demencją **sensownych zajęć może spowolnić przebieg choroby**. **Interwencja** jest to celowe działanie, które ma poprawić problematyczną sytuację. Interwencja **psychospołeczna** oznacza, że ta „ingerencja” odbywa się w otoczeniu społecznym (np. opieka nad osobami, być może wspólnie z rodziną) i wpływa na psychiczną kondycję chorej osoby.

W naszym filmie pokazujemy różne środki ćwiczeniowe (SSRT ze szkolenia na terapeutę dla osób z chorobą Alzheimera w ośrodku MAS Alzheimerhilfe).

W tym filmie pokazano możliwości, które mogą być dodatkowo pomocne.

Korzyści: spowolnienie przebiegu choroby, ułatwienie pracy opiekuna, korzyści dla osób dotkniętych chorobą, ich rodziny i opiekunów.

Koncepcja SMEI (sensomotoryczna interakcja skoncentrowana na przeżyciach):

Celem jest przekształcenie codziennych sytuacji w pozytywne doświadczenia za pomocą wszystkich zmysłów. Więcej na ten temat w filmie „Odmowa higieny osobistej”.

Orientacja rzeczywistości:

Zdezorientowane osoby mają swoje **własne prawdy**. Nie chodzi tutaj o to, aby im te prawdy **zabrać**. Często szukają one jednak również orientacji. Zatem **nie należy ich „przepytwać”** z dnia tygodnia, imion członków rodziny itp., tylko na przykład **samemu wypowiedzieć datę**. Na przykład „dzisiaj południowe słońce bardzo mocno grzeje” (jest południe), „na zewnątrz jest zimno, chociaż jest lato - ale deszczowy dzień w lipcu”; gdy ktoś przyjdzie w **odwiedziny**, zwracać się do tych osób często **po imieniu** itd. Może umieścić w mieszkaniu duże **zegary**, **kalendarze** z dużymi datami (ewent. wspólnie wyrwać kartkę z kalendarza i odłożyć ją w widocznym miejscu); opisy i **zdjęcia** pomieszczeń na drzwiach.

Opisywanie życiorysu

Jest to ważny element pracy. Najpierw należy utworzyć odpowiednią **dokumentację**. Na początku należy spytać o jak najwięcej szczegółów (np. **zapisywać w zeszycie**), a zapisy uzupełniać z biegiem czasu. Dzielić się tymi informacjami z innymi pracownikami (praca zespołowa jest ważna; nie poruszać tematu popularności czy pracowitości innych); należy też znać fakty z dzieciństwa (nauczyciele, koledzy, zabawki itp.), wiedzieć, jakie dyscypliny sportu uprawiał chory i czy może są jeszcze jakieś puchary lub dyplomy? Zdobyć informacje na temat ulubionych potraw i kolorów, wykształcenia, pracy, zatrudnienia, organizacji, do których należał chory i ewentualnie nagród,

jakie uzyskał. Dowiedzieć się o dzieciach i rodzeństwie chorego (kogo najbardziej lubi itp.), jakie książki lubi, jakie ma zainteresowania kulturalne i ulubione przeboje, czy lubi muzykę klasyczną, jakie są jego ulubione filmy itd. Jeśli w domu są przedmioty z przeszłości (ręcznie wykonane przedmioty, zdjęcia, puchary itp.), wykorzystać je do pracy: „Proszę opowiedzieć, skąd to jest..., jak wtedy było?); pochwalić chorego.

Dokumentacja powinna obejmować także tematy, potrawy czy osoby, których **chory NIE lubi**. Należy poprosić o informacje na ten temat również członków rodziny.

Poniższy film pokazuje, jak można skutecznie pobudzać do działania.

Film sytuacyjny „Robienie na drutach”:

Pani Sissy (77 l.) mieszka w domu. Jej opiekunką jest pani Hannelore. W tym odcinku pani Sissy jest czasami zdezorientowana i często apatyczna.

Treść filmu „Robienie na drutach”

Pani Hannelore przynosi robótki dla siebie i pani Sissy i pyta, czy nie chciałaby robić na drutach. Pani Sissy jednak tego nie lubi. „Przecież kiedyś bardzo lubiła Pani robić na drutach... Widziałam takie piękne rzeczy...”. Ale pani Sissy nie jest zachwycona. Hannelore odkłada robótkę dla pani Sissy i sama zaczyna robić na drutach coś innego, a także mówi: „Ja to lubię...”. Ale po chwili pani Sissy sama chwyta za druty i w końcu zaczyna robić to samo. Wygląda na to, że jej się to podoba.

Analiza „Robienie na drutach”

Pani Hannelore postąpiła słusznie. Najpierw odkłada robótkę i pyta, czy pani Sissy lubi robić na drutach. NIE namawia jej, tylko przypomina, że pani Sissy zawsze lubiła robić na drutach i zrobiła piękne rzeczy. Na koniec pani Hannelore zaczyna sama i mówi też, że ona to lubi. Daje pani Sissy czas; byłoby również w porządku, gdyby pani Sissy NIE zaczęła, ale JEDNAK zaciekała się. Bierze druty i nagle „jej palce wiedzą”, co robić (pamięć proceduralna); nawet bardzo zdezorientowane osoby, które nie rozumieją już, CO oznacza „robienie na drutach”, można zachęcić do spróbowania poprzez przyglądanie się.

Interwencje ze sztuką / z hobby:

Również tutaj pasuje powyższy film „Robienie na drutach”.

Niektóre osoby dawniej **zajmowały się sztuką**, a narastająca dezorientacja doprowadziła do tego, że utraciły z nią kontakt. Być może uda się jednak **zachęcić te osoby**, aby do tego wróciły. **Należy okazać zainteresowanie**, poprosić o wyjaśnienia (może nauczysz się dzięki temu czegoś nowego i ciekawego). Jeśli ktoś dawniej malował, można spytać, czy ta osoba mogłaby pokazać, JAK to się robi, jak zacząć itp. Wcześniej ustalić z członkami rodziny, czy nie mają nic przeciwko (np. plamy na ubraniach itp.); jeśli interesują się muzyką, można zagrać muzykę, włączyć koncert lub operę w telewizji itp.

Interwencje z zabawami:

Zabawy to nie tylko sposób na spędzanie czasu, to także dobry trening (w zależności od rodzaju zabawy):

ruch, zdolności motoryczne, koordynacja, zdolności umysłowe takie jak koncentracja, planowanie czy strategia. Zabawy sprawiają zazwyczaj również przyjemność.

Poniższy film ma na celu pokazanie, jak za pomocą zabaw można przywrócić zapomniane umiejętności.

Film sytuacyjny „Usuwanie wełny”:

Pani Gerti (86 l.) mieszka w domu. Pani Hannelore jest jej opiekunką. Przyjaciółka pani Gerti, pani Sissy (77 l.), często przychodzi w odwiedziny.

Treść filmu „Pleciecie sznurka z wełny”

Pani Hannelore przynosi kawałek wełny. Pani Sissy od razu przypomina sobie bardzo starą zabawę, którą uwielbiała jako dziecko. Pani Sissy nie jest pewna, czy pamięta jeszcze, jak to się robiło. Pani Hannelore wykonuje pierwsze ruchy i obie kobiety od razu widzą, że to musi być pozycja początkowa. Pani Gerti próbuje zapleść pierwszy układ, ale jeszcze nie do końca jej to wychodzi (pani Hannelore nie ukończyła jeszcze poprawnie pierwszego układu). Ale teraz pani Gerti sama wykonuje pierwsze ruchy palcami do pozycji początkowej. Ruchy są wykonywane całkowicie automatyczne. Teraz dobrze! Pani Sissy jest bardzo zadowolona i już robi kolejny układ. Znowu pani Gerti, a potem pani Hannelore. Panie na zmianę plotą włóczkę itp.

Analiza filmu „Plecenie sznurka z wełny”

Gdy tylko pani Hannelore przynosi wełnę, pojawiają się wspomnienia o starej zabawie. W oczach obu przyjaciółek pojawia się błysk. Widać, że sprawia im to przyjemność.

Kiedy Hannelore chce stworzyć układ początkowy, wciąż brakuje jej jednego układu i dlatego pani Gerti nie może poprawnie kontynuować. Teraz sama zaczyna. Dłonie i palce automatycznie odnajdują właściwe ruchy (pamięć proceduralna). Każda potrafi bez zastanawiania się po kolei zapleść wszystkie układy. Po tylu latach... Poczucie sukcesu i dobra zabawa dla wszystkich.

Zabawy są dobre do nawiązywania lub pogłębiania kontaktów społecznych. Może uda się namówić do wspólnej zabawy członków rodziny, sąsiadów lub znajomych. Powiedzieć rodzinie, jak ważne i przydatne są zabawy.

Praca przypominania:

Podobnie jak praca biograficzna, ale tutaj nie chodzi szczególnie o przypominanie własnych przeżytych zdarzeń, tylko o **przypominanie sobie, jakie było wcześniej życie**. Jakie samochody można było wtedy zobaczyć? Jakie słodczyki się wtedy kupowało, jak wyglądały zakupy gdy nie było supermarketów lub było ich niewiele? Jakimi narzędziami się pracowało, jakich narzędzi używano się w kuchni? Jako pomoc można obejrzeć zdjęcia w Internecie (np. młynka do kawy, maszynki do mielenia mięsa itp.), ewentualnie nawet je wydrukować, lub są tam jeszcze stare przedmioty, które można założyć, a następnie zapytać pacjenta, czy pracował nimi, jak to było itp. Ostatecznie zawsze istnieje jakiś związek z życiorysem.

Interwencja ze zwierzętami:

Dla wielu osób spotkania ze **zwierzętami** są **pięknym przeżyciem**. Niekoniecznie muszą to być „psy terapeutyczne”. Być może w sąsiedztwie, w kręgu znajomych, a nawet w rodzinie są zwierzęta, które się do tego nadają (zwierzęta przyjazne). Często najłatwiej jest znaleźć **psy** lub **koty**. Ale może uda się zorganizować **wycieczkę do stajni**, jeśli pasuje do biografii osób. Pewna dyplomowana doradczyni życiowa, która oferuje również **spacery z alpakami**, opowiedziała mi niedawno, że była ze swoimi alpakami w domu seniora i wszyscy byli zachwyceni.

Głównym tematem jest tutaj na pewno „**dawanie miłości lub otrzymywane i czucie miłości**”. Głaskanie sierści, przyjemne mruczenie kota itp.

Zdobyta wiedza

Często zdezorientowane osoby nie widzą dla siebie już żadnych sensownych zadań. Nie znajdują już celu w życiu („nie jestem już do niczego potrzebny...”; często boją się, że zrobią coś złego, niektórzy opiekunowie odbierają swoim podopiecznym za dużo prac.

Wyjaśnić (praca biograficzna), co te osoby lubiły robić w przeszłości? Co jeszcze mogłyby robić? -

Nie ważne, z JAKIM rezultatem!

Wykorzystać pamięć proceduralną!

Cierpliwość! Dać czas, pozwolić patrzeć, demonstrować, nie namawiać!

Nie przeciążać. Koncentracja często jest możliwa tylko przez 10 minut. Przerwy!

Uzgadniać z rodzinami, pytać o wskazówki; w przypadku depresji - lekarz!

Polecana bibliografia

Wyszukiwanie w Internecie „MAS Alzheimerhilfe”

Wyszukiwanie w Internecie „Alpaka jako jasny punkt”

lub zwrócić się z zapytaniem do oferentów usług z alpaki, czy mają doświadczenie w leczeniu demencji.

Patrz też nasz film „Ćwiczenie...” (ćwiczenia wg MAS)

Patrz też nasz film „Odmowa higieny osobistej” (SMEI)

Patrz też nasz film „Systemy pamięci” (pamięć proceduralna)

Patrz też nasz film „Współpraca” (mama nie musi mi pomagać)